

Dosarul nr. 3ra-525/22
2-21032700-01-3ra-10052022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud. T. Avasiloaie)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Minciuna, V. Negru, E. Palanciuc)

Î N C H E I E R E

29 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Nina Vascan
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de către Nicolae Nica împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actelor administrative și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil,

împotriva deciziei din 2 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 3 martie 2021, Nicolae Nica a depus cerere de chemare în judecată în procedura contenciosului administrativ împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actelor administrative și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, prin actele administrative – decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Centru nr. 91/2020/58912 din 22 septembrie 2020 și răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. N-2163 din 20 octombrie 2020 i s-a încălcat dreptul la recalcularea cuantumului pensiei pentru perioada activității în condiții avantajoase potrivit confirmării Direcției de Poliție Chișinău. Cuantumul pensiei pe care o primește la moment reclamantul constituie 50% din solda lunară, însă după recalculare ar constitui 71%.

Reclamantul a menționat că la data de 1 septembrie 2020, a depus cerere la Casa Teritorială Asigurări Sociale Centru, solicitând recalcularea pensiei, iar prin decizia nr. 91/2020/58912 din 22 septembrie 2020, a primit refuz. Considerând ilegal și neîntemeiat decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale, la 23 septembrie 2020 a adresat cerere prealabilă Casei Naționale de Asigurări Sociale privind anularea acesteia cu emiterea unei noi decizii prin care cerințele să-i fie satisfăcute.

În continuare, reclamantul a invocat prevederile art.47 alin. (2) din Constituție, art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, pct. 4 lit. a), pct. 8 din hotărârea Guvernului cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare, nr. 78 din 21 februarie 1994, art. 18, art.54 din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri nr. 1544 din 23 iunie 1993.

În drept, și-a întemeiat acțiunea în baza dispozițiilor art. 162-168, 209, 211, 212, art.224 alin.(1) lit. b) din Codul administrativ.

Reclamantul Nicolae Nica a solicitat anularea deciziei Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Centru nr.91/2020/58912 din 22 septembrie 2020 și a răspunsului Casei Naționale de Asigurări Sociale nr.N-235 din 18 februarie 2021, cu obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să emită actul administrativ favorabil privind recalcularea și achitarea, începând cu data de 28 iulie 2000 a pensiei pentru vechime în muncă în baza certificatului eliberat de Direcția de Poliție a mun. Chișinău nr.34/20-5685 616 din 17 august 2020.

Prin hotărârea din 11 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost admisă parțial acțiunea depusă de către Nicolae Nica. S-au anulat decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Centru nr.91/2020/58912 din 22 septembrie 2020 și decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale de soluționare a cererii prealabile nr. N-235 din 18 februarie 2021. S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale, oficiul teritorial competent să emită o decizie nouă, în temeiul cererii depusă de Nicolae Nica la data de 17 august 2020, prin care să-i reexamineze pensia pentru vechime în serviciu, luând în considerație certificatul eliberat de Direcția de Poliție a mun. Chișinău nr. 34/20-5685 616 din 17 august 2020. Perioada pentru care se vor acorda retroactiv, în baza deciziei noi, prestațiile sociale cu indexările și majorările respective perioadei, se va calcula începând cu 3 ani până la data depunerii cererii din 17 august 2020. S-a respins acțiunea în partea pretenției cu privire la reexaminarea pensiei începând cu data de 28 iulie 2000.

Cu respectarea dispozițiilor art. 232 din Codul administrativ, la data de 14 iunie 2021, Nicolae Nica a depus cerere de apel nemotivată, iar la 20 iulie 2021 motivarea apelului împotriva hotărârii instanței de fond.

Cu respectarea termenului prevăzut de art. 232 din Codul administrativ, la 15 iunie 2021, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus apel nemotivat, iar la 12 august 2021 motivarea apelului împotriva hotărârii primei instanțe.

Prin decizia din 2 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale. S-a admis apelul depus de către Nicolae Nica, s-a casat hotărârea din 11 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, în partea dispunerii încasării pensiei retroactiv cu 3 ani până la data depunerii cererii de recalculare, precum și respingerii cerinței de recalculare a pensiei, începând cu 28 iulie 2000, și în această parte s-a emis o nouă hotărâre de admitere a cerinței cu obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale, la recalcularea pensiei lui Nicolae Nica, începând cu data stabilirii pensiei.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut ca fiind justă și întemeiată concluzia instanței de fond în partea admiterii pretențiilor înaintate de Nicolae Nica, or, ultimul a respectat condițiile de recalculare a pensiei pentru vechime în serviciu, iar decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Centru nr.91/2020/58912 din 22 septembrie 2020 și decizia/răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale de soluționare a cererii prealabile nr.N-235 din 18 februarie 2021, sunt pasibile anulării.

Concomitent, instanța de apel prin prisma art. 54 din Legea nr. 1544 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, art. 35 alin. (2) a Legii nr.156 privind pensiile de asigurări sociale de stat și art. 143 alin. (4) din Codul administrativ, a menționat că instanța de fond eronat a respins solicitarea reclamantului cu privire la reexaminarea pensiei începând cu data de 28 iulie 2000, or, după cum s-a constatat pensia nu a fost plătită la timp din vina organului care stabilește sau plătește pensia, ce nu a stabilit just vechimea în muncă și a avut ca efect lipsirea reclamantului de o parte a pensiei sale. Mai mult, plata retroactivă a pensiei pentru o perioadă limitată de timp, a constituit obiectul examinării la Curtea Constituțională, care prin hotărârea nr. 19 din 19 iulie 2016, a subliniat că, potrivit art.10 alin. (3) din Legea privind pensiile de asigurări sociale de stat, dreptul la pensie este imprescriptibil.

La data de 14 februarie 2022, prin intermediul poștei electronice, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus recurs nemotivat, iar la 11 aprilie 2022 motivarea recursului împotriva deciziei din 2 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel cu pronunțarea unei noi decizii.

În argumentarea cererii de recurs cu reiterarea motivelor de drept și de fapt anterior invocate, recurentul a menționat că consideră decizia instanței de apel neîntemeiată, deoarece instanța de apel nu a analizat multilateral actele normative și legislația în vigoare ce reglementează astfel de litigii, precum și nu au fost dovedite circumstanțele considerate de instanțele de judecată ca fiind stabilite.

A mai indicat că la momentul stabilirii inițiale a pensiei de către Ministerul Afacerilor Interne, vechimea în muncă a fost calculată corect, iar recunoașterea perioadelor cu avantaje a fost stipulată în ordinul din 20 martie 2018 a ministerului, respectiv recalcularea pensiei urmează a fi efectuată potrivit legislației în vigoare din momentul apariției circumstanțelor noi, adică de la 17 august 2020 și nu din data stabilirii inițiale a pensiei.

Prin referința depusă la data de 26 mai 2022, Nicolae Nica, reprezentat de avocatul Vladimir Kovali a solicitat declararea inadmisibilității recursului depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanță de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 2 februarie 2022, însă date privind notificarea dispozitivului deciziei participanților la proces la materialele cauzei nu există.

Totodată, decizia motivată din 2 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată recurentului la data de 30 martie 2022 (f.d.108).

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că Casa Națională de Asigurări Sociale, s-a conformat prevederilor legale și a depus recursul în termenul prevăzut de art. 245 din Codul administrativ.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 din Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopat al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ.

În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont

pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale, se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Nina Vascan

Nicolae Craiu